

**Справа «Х. Л. Р. проти Франції»
(H.L.R. v. France)**

У рішенні, ухваленому 29 квітня 1997 р. у справі «Х. Л. Р. проти Франції», Суд постановив, що:

- порушення ст. 3 Конвенції мало б місце, якщо б наказ про депортацію заявника набрав законної сили.

Обставини справи

25 вересня 1989 року стосовно заявника був винесений вирок, яким його було засуджено до 5 років позбавлення волі і який, у свою чергу, супроводжувався наказом про депортацію заявника з французької території. Подорожуючи з Колумбії, заявник був заарештований з багажем, який містив 580 грамів кокаїну. Його апеляція проти засудження та заява про скасування наказу про депортацію не були задоволені.

30 липня заявник подав петицію до Президента Республіки про зміну наказу про депортацію, але 20 вересня 1994 року йому було відмовлено. Згодом, 18 грудня 1992 року Прокурор дав вказівку не виконувати наказ про депортацію.

Незважаючи на петицію до Президента, Міністр внутрішніх справ вважав за необхідне отримати висновок Департаменту з питань депортації. 17 лютого 1994 року Департамент висловив думку, що депортувати заявника немає необхідності, оскільки його присутність у Франції не становить серйозної загрози громадському порядку. Однак 26 квітня 1994 року Міністр внутрішніх справ зайняв протилежну позицію та видав наказ про депортацію, який було передано заявнику 9 травня 1994 року.

17 червня 1994 року Міністр внутрішніх справ відхилив прохання заявника про скасування наказу про депортацію.

У той самий час заявник подав дві заяви до Адміністративного суду про перегляд його справи, одна з яких стосувалася наказу про депортацію, а друга – відмови в скасуванні цього наказу. Його заяви були відхилені 18 квітня 1996 року. Апеляція до апеляційного адміністративного суду на це рішення ще й досі перебуває на стадії розгляду.

Тим часом, 12 липня 1994 року Міністр внутрішніх справ видав наказ про примусове проживання, вимагаючи від заявника проживання на визначеній території «на час, поки він перебуває в становищі виконання наказу про депортацію».

Зміст рішення Суду

Заявник стверджував, що якщо б його депортували до Колумбії, то там він неодмінно зазнав би поводження, яке заборонено ст. 3 Конвенції.

Суд спочатку зазначив, що держави-учасниці мають право контролювати в'їзд, перебування та депортацію іноземців. Однак депортація іноземця державою-учасницею може стати причиною порушення ст. 3 Конвенції та, отже, призвести до притягнення до відповідальності держави згідно з Конвенцією, в якій заборонено депортувати особу, якщо є істотні підстави вважати, що в результаті депортації особа може зазнати поводження, забороненого ст. 3 Конвенції.

Суд далі зазначив, що ст. 3, яка закріплює одну з основних цінностей демократичного суспільства, забороняє катування, нелюдське або таке, що принижує людську гідність, поводження чи покарання.

Суд повинен був дослідити, чи передбачувані наслідки депортації заявника в Колумбію є такими, що порушують ст. 3 Конвенції. У даній справі джерелом ризику, в якому був впевнений заявник, не були державні органи. Відповідно до його побоювань, ризик полягав у загрозі з боку торговців наркотиками, які могли помститися йому за ті свідчення, які він зробив французькій поліції. До того ж, він скаржився, що колумбійська влада є нездатною захистити його від таких осіб.

Через абсолютний характер гарантованого права Суд не встановлював можливість застосування ст. 3 у випадках, в яких небезпека походить від осіб чи групи осіб, а не від органів держави. Однак має бути сказано, що ризик був реальним, і що органи влади

Колумбії не були здатні виключити такий ризик, здійснюючи необхідний захист.

Як Комісія, так і Суд зафіксували загальну ситуацію пануючого в Колумбії насильства. Однак, Суд вважає, що такі обставини самі по собі не становлять у випадку депортації порушення ст. 3 Конвенції.

Документи з різних джерел, що були подані для підтвердження свідчень заявника, не містили жодної інформації щодо існування ситуації, про яку говорив заявник. У справі не було доречних даних, які б свідчили, що ризик був дійсно реальним. До того ж не було документів, що підтверджували б твердження заявника про те, що в разі депортації його особисте становище буде гіршим, ніж становище інших колумбійців.

Суд також усвідомлював труднощі колумбійських органів влади щодо припинення правопорушень. Однак заявник не довів, що вони не здатні надати йому відповідний захист.

В таких обставинах Суд не знайшов істотних підстав вважати, що в результаті депортації заявник буде наражатися на реальний ризик зазнати нелюдського чи такого, що принижує людську гідність, поводження в межах значення ст. 3 Конвенції.

Реферативний переклад з англійської мови та опрацювання рішення здійснено у Львівській лабораторії прав людини і громадянина НДІ державного будівництва та місцевого самоврядування АПрН України О. О. Бекетовим, Р. М. Москалем, Н. П. Ничай, М. Ю. Пришляк, Т. І. Пашуком, М. Б. Рісним, А.-М. Я. Хом'як.